

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadványban élve:
Egy évre 18 k.
Három évre 50 k.
Három hónapra 5 k.
Helyben hához hordva:
Egy évre 20 k.
Három évre 50 k.
Három hónapra 5 k.
Postán szállítva:
Egy évre 24 k.
Három évre 50 k.
Három hónapra 5 k.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahonnan
Önnek utáni napok kivételével
Szerkesztőség és kiadóhivatalok
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok visszafogadására vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.
Előfizetők és hirdetősek a kiadóhivatalban tartózkodnak.

XXIII. évfolyam 2. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 január 3.

Braila és Foksani előtt állunk.

Keleti harctér. Budapest, január 2. (Hivatalos.) Dobrudzsában visszavetettük az ellenséget Macin-ra Moldovában a szövetséges haderők Braila és Foksani védelmi vonalai előtt állanak.

József főherceg vezérezredes hadseregharcvonalának déli szárnya tegnap különösen Poulesti és Soveja területén haladt előre. Itt és Harjától délkeletre csapataink rohammal elfoglaltak több ellenséges állást. Stanislauból visszavertünk orosz portyázó osztagokat.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Höfer.

A semlegesek közös békeakcióját a pápa kezdeményezte.

Zürich, január 2. A svájci távirati ügynökség jelenti Rómából: Vatikáni körökben biztosítanak arról, hogy a pápa most — hogy az entente megadta válaszáat a központi hatalmak békeajánlására — Wilson jegyzékére, amelyet külön alakban küldtek meg a pápának, külön jegyzékben fog válaszolni. Ugyanez ügynökség tudósítójának vatikáni körökből eredő értesülése szerint a pápa és Gasparri bibornok államtitkár voltak azok, akik a semlegeseknek a béke tekintetében teendő közös lépését kezdeményezték.

Rasputint eltették láb alól.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Rasputint, a cár legbelőbb bizalmasát meggyilkolták. A merénylő állítólag az udvarnál befentes arisztokrata.

Ujra szorongatják Görögországot.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) A Havas-ügynökség jelenti Párisból: A három védőhatalom 31-én a görög kormányt jegyzéket nyújtott, amely szerint Franciaország, Anglia és Oroszország követeli, hogy a görög haderőt oly állományra szállítsák, amely éppen csak a rendfenntartásra elegendő. Az összes fegyvert, lőszert, gépfegyvert és tüzérségi felszerelést Peloponnészba szállítsák, úgy hogy Peloponnész

kivéve, a görög hadseregnek seholse legyen fegyvere és hadianyaga. A tartalékok egyesületei, gyűlékezései eltávolítandók, a fegyverviselés tilalma életbelép, a követségek felügyeleti jogát vissza kell állítani, a feladástól, ösztönzésétől, ösztönzésétől behatárolandók azok, akik december 1-én igazságtalanságot szenvedtek. A követelések teljesítése esetén feloldják a blokádot.

Harcok Ypernnél, a Champagneban, az Argonnokban, és a Maasnál.

Berlin, január 2. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Albrecht württembergi herceg hadcsapata. Az Ypern hajlásban élénk tüzérségi tüz. Angol kézigránát támadásokat visszaverődtek.

A német trónörökös hadcsapata. A Champagneban, az argonnei erdőkben és a Mass keleti partján német csapatok és járőrök benyomultak a franciák árkaiba. Parancs szerint visszatértek és foglyokat és zsákmányt hoztak magukkal.

Egy angol nagy harci repülőgép ke-zünkbe került.

Erdélyből kikergettük az oláhokat

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsapata. Rigától délre, Dünaburgtól délnyugatra és Stanislauból nyugatra orosz portyázó különítmények vállalkozásai eredménytelenek maradtak.

József főherceg vezérezredes harc-vonala. A Trotsul-völgytől délre a Mt. Baltucanu hegyhát, amelyért sok harc folyt, hirtelen rohammal a németek birtokába került.

A Berecki hegységben a Szerethes vezető völgyek mentén támadásainkkal visszavetettük az ellenséget. Az ojtosi völgy két oldalán csapataink rohammal több magaslati állást foglaltak el. Hoveját a Susite völgyben elfoglaltuk. Orosz-román előretöréseket visszavertünk, 300 foglyot szállítottunk be.

EMIR arcmosó

a legtekélyesebb készítmény izzadó, fényes, zsiros, atkás (mitesseres) arcra! Értéktelen utáztatoktól óvakodjunk!

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR”-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés, lehetetlen finomságu harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: **Németh Pál** gyógyszerész **Arany Kereszt** gyógyszerésztárában Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Rákóci” gyógytárában, Csillag gyógyszerész Szacs-vay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogériájában.

Harcok Macin előtt.

Mackensen vezértábornagy hadoscsepertje. A IX. hadsereg az oroszokat, utóvédeiket heves utónyomulás után visszaverte, további hátrálásra kényszerítette.

Nyugatról és délről német és magyar-osztrák csapatok Fokani és Fungau állásaihoz közelednek.

Több mint 1300 fogoly és sok hadianyag jutott a fáradszatólan üldözők kezére. A Buzsa és a Duna között védi hidfőjét. Dobrudzsában Brailától keletre német és bolgár csapatok elfoglalták szívósan védelmezett orosz állásokat és Macin-ra vetették vissza az ellenséget. Ezekben a harcokban a pomerániai IX. gyalogszred tüntette ki magát.

Macedóniai front.

Nincs különös esemény.

Ludendorff, első főszállásmester.

Andrássy az antant válaszárol.

Az alkotmánypárt újévi üdvözlésére írt válaszában gróf Andrássy Gyula következőleg emlékezik meg az antant válaszárol, amit békeajánlatunkra küldött:

Ellenségeink a mi békeajánlatunkat — úgy látszik — visszautasítják. A ma közölt válaszirát kivonata szerint azt mondják, hogy a mi ajánlatunk nem is volt békeajánlat, hanem háborús manőver, mert nem tartalmazta a béke feltételeinek elsorolását. Igaz, hogy nem is békeajánlat, hanem ajánlat a béketárgyalások megindítására és pedig őszinte és igaz ajánlat és ellenségeink által a szó szoros értelmében vett békeajánlattá alakítható át. Csak egy szavuktól függ és megállhatják a mi feltételeinket. Nem a mi ajánlatunk háborús manőver, hanem félek tőle, az ő válaszuk, mely a szenvedélyek felkeltése, bosszúérzet nagyranövelése és a tényállás elhomályosítása által a harcokévet akarja nemzetünkben újra felébreszteni s megakadályozni, hogy a béketárgyalások meginduljanak. Ha valóban manőver volt a mi lépésünk, akkor asgven ügyetlen lett volna s csak az ő hibájuk, ha sikerül. Akkor az egyetlen helyes ellenkező az ő részükről az lenne, hogy tárgyalásokba bocsátkozzanak. Vagy elfogadhatók feltételeink és a kis nemzetek érdekeit és a jövő béke érdekeit is tiszteletben tartják, vagy nem. Ha igen, akkor nem lehet háborús manőverről szó, hanem megfelelő békeajánlatról. Ha nem, úgy ez a zold asztalnál ozoanal kislúna és az entente népei igaz joggal hivatkozhatnak arra, hogy mi csak látszatokkal dolgoztunk.

Csak az entente visszautasítása tenné lehetővé, hogy s komoly békeszeretet létszatával dicsekedjünk akkor is, ha igazságtalanok feltételeink és igazi békeszándékaink nincsenek. Az entente kormányai csak akkor félhetnek a béketárgyalásoktól, ha attól tartanak, hogy olyan ajánlatokat kellene hallaniok, amelyeket a múltányos közvélemény náluk is elfogadhat és a harcra elvannak határozva.

De ha így van a dolog, miként fognak a neutrálisoknak és főleg Wilsonnak válaszolni? Ha velünk csak azért nem bocsátkozhatnak tárgyalásokba, mert nem közzük feltételeinket: akkor nehéz lesz

Amerika közvetítését visszautasítani, mely abban a helyzetben lesz, hogy a mi feltételeinket velük közölje, ha ők is hajlandók ugyanezt megtenni. Valóban lehetetlen fog válni az ententének békeszándékai leg-halványabb létszatának fontartása mellett a neutrálisok igyekezetét is visszautasítani.

A szent koronát visszavitték.

Budapesti tudósítónk telefonozza:

A szent koronát és a jelvényeket ma visszaszállították a Mátyás templomból.

A királyt Miksa királyi herceg képviselte, aki a 2 órai gyorsal — amelyhez 2 termes kocsi kapcsolak — érkezett Budapestra, ahol hivatalosan fogadták.

Három óraker sok ezer főnyi tömeg várakozott az utvonalon. Szakadó esőben indult meg a menet, az ágyuk dörögtek. A visszaszállítás úgy történt, ahogy a templomba szállították a szent koronát és a jelvényeket.

Tengerészek és katonák sorfala közt vitték fel a várba a vasládát s ott felvitték a magyterembe. A koronaőrök, a koronázásra kiküldöttek és Tisza István nádorhelyettes jelenlétében a vasládából kivették a szent koronát s a jelvényeket megszámlálták, azután jegyzőkönyvet vettek fel az aktusról. Miksa királyi herceg írta alá elsőnek a jegyzőkönyvet, azután az összes jelenlevők s vissza tették a szent koronát s a jelvényeket a vasládába.

Végül lepecsételték a ládát. Miksa királyi herceg a kötépra ütötte passzóját, a többi urak a láda azoleira. Ezzel az aktus végét ért.

Rekvirálják a kilincseket.

Január 20-ig be kell jelenteni.

A sok mindenféle nevű rekvirálások után végre eljutottunk tehát a kilincsek rekvirálásához is, bár a kormány erre a lépésre nehezen és sok luza-voaa után szánta rá magát. Emlékeztet még, hogy egy pályázat előzte meg ezt a rekvirálást, amely azt a kérdést akarta megoldani, hogy mikép lehetne a háztartásokban levő rézkilincseket más oly kilincsekkel helyettesíteni, amelyek könnyen és egyszerűen bárki által felszerelhetők. Ez a pályázat astán elalult, botrányba fullt.

A honvédelmi miniszter értesítette tegnap a megye alispánját, hogy mindazon ajtóvereteket, amelyek egészben vagy tul nyomó részben rézből, vörösrézből, sárgarézből, vörös féméből készültek: hadi cslokra igénybevevőeknek jelenti ki. Ezen ajtóveretek a következők:

1. Kilincsek és gombok,
2. Kilincs részek,

3. Kulcsok pajsok és fedők és
4. Ajtó fogantyúk.

Ezen ajtóvereteket nem csak a gyárosok és egyéb készlet tartók, hanem a magán háztartások is január 20 ig tartoznak a fémközpontnak bejelenteni.

A rendelet ellen vetők 2 hónapig terjedő elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethetők.

Levél a kifliben.

Egy orosz levél cenzura nélkül.

A Biharmegyében dolgozó orosz foglyok csomagjait, amelyeket messze Oroszországból hoz a posta, a vármegyeházán székelő bizottság juttatja el a címzetteknek, szülas orosz katonáknak, kik a mindenható éir ruháját magyar földön nyóvik el.

Es a bizottság gondosan ügyel arra, hogy a foglyok küldeményei semmi tiltott dolgot ne tartalmazzanak s ezéria csomagokat gondosan átvizsgálja.

Tegnap is sok csomagot vett át a bizottság a főpostán s egy ilyen csomag átvizsgálásánál feltűnőnek talált egy nagy kiflit, amely amig orosz földről ide éri: az élvezhetetlenségig száraz, kemény lett.

Feltörték a kiflit s ekkor egy levél esett ki, amely így elkerülte az orosz hatóságok cenzuráját.

A levelet egy anya írta a fiának, természetesen orosz nyelven, amelyet a bizottság egyik oroszul tudó tagja menten lefordított. A levél személyi vonatkozású részletei mellett is felette érdekos, az oroszországi állapotokra vonatkozó közvetlen, tehát hiteles része pedig élénken jellemzi az oroszországi állapotokat.

Kiűnik a levélből, hogy Oroszországban aggasztó a drágaság. A nép elégedetlen s mindenké a béke után vágyik. A levélíró falujában a nép az inség következtében többször fellázadt, úgy hogy a katonaságnak kellett elnyomnia.

Egy kg. cukor, ha lehet kapni, 1 rubel, ami körülbelül 5 koronáak felel meg a mi pénzünk szerint.

Csizmát nem tud küldeni az orosz anya, mert egy pár csizmásért 120—125 rubelt kérnek.

Patróleu n egyáltalában nincs, a levélíró keserűen panaszkodik, hogy néhány hónap óta lámpát nem tud gyujtani.

A levél anyai érzélgéssel végződik: várja a háboru végét, a békét, várja a fiát.

Oroszországban sem oly rózsás tehát az állapot, amint azt az antant lapok elhiteitni akarnák, sőt a drágaság sokkal nagyobb, mint nálunk. Inség, nyomoruság, drágaság pusztítja, sorvasztja otthon az orosz népet; a harctereken pedig a mi katonáink gondoskodnak róls, hogy jól ne érezzék magukat. De a éir békület még sem akar.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt

Elfogad egyházi fölszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

Jasit is feladják?

Az oláh királyi pár és Bratianu a cárnál.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik, hogy a cár legutóbb a főhadiszálláson fogadta Ferdinánd oláh királyt és a királynét, később Bratianu miniszterelnököt, ez utóbbi 2 óra hosszat volt a cárnál. Arról volt szó, hogy meghatározzák Románia végleges székhelyét, ha Jasit nem tudnák tovább tartani.

Spanyolország nem csatlakozik Amerikához

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) Madridból jelentik a Havas ügynökségnek: A spanyol kormány Wilson jegyzékére közölte válaszigyzékét. A kormánynak az a felfogása, hogy mivel Amerika a kezdőlépést megtette és azt a benyomást, melyet jegyzéke mindenütt keltett, már ismerik, az amerikai lépéshez való csatlakozástól nem vár eredményt. Sokkal többet vár attól, ha a központi hatalmak nyilvánítják szilárd akaratukat, hogy a békefeltételeire a hadviselőkkel egyezzenek meg.

Ismerve Wilson nemes intencióit, nem zárkózik el a spanyol kormány minden tárgyalás elől, mely a háború befejezésének siertetésére alkalmas, de csak akkor mikor a békéretörékvégességesebbnek fog mutatkozni, mert most közbelépésnek nincs kilátása jó eredményre. A kormány kijelenti, hogy a semlegesek közt való megállapodást érdekei védelmére kész támogatni, kész tárgyalásba kezdeni az összes semlegesek egyetítésére, akik megkárosítva érzik magukat és jóvátételt igényelnek.

Macintól 300 lépésnyire állunk. Lukovicát elfoglaltuk.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) A Wolff ügynökség jelenti: Keleten és nyugaton nem történt semmi.

A bolgár vezérkar jelenti: Rendkívül elkeseredett harc után kivettük a makacsul ellent álló ellenséget állásaiból a 274. és 194. számú magaslatoknál Lukovica mellett. Megszállottuk az ellenséges állásokat és Lukovicát.

Az ellenség erre hátulsó, jól kiépített állásaiba vonult vissza, a mely Macintól keletre 300 lépésnyire és északnyugatra a 105-ös magaslat és a Duna mellett van.

4 helyett 81 ember vészett a tengerbe.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik, hogy a most elsüllyedt francia páncélos hajóval 81 tengerész süllyedt a tengerbe. (A hivatalos jelentés 4 emberről tett említést) E hajónak nagy fontossága volt a Szaloniki körül folyó hadműveleteknél s a szalonikii expedíciót érzékenyen érinti.

Az antant Wilsonhoz.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: Január 6-án adják át Wilsonnak az antant választását s ugyanakkor kapják a választ Svájc és a skandináv államok.

Ujjászervezik az oláh sereget.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Az antant hatalmak nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a megvert oláh sereget angol és francia tisztek vezetésével ujjászervezzék.

Békés antant-sajtó hangok.

Budapest, január 2. (Saját tudósítónktól.) A Times-nek jelentik Pétervárról: Az orosz parlament többsége kész az entente békefeltételeinek közlésére, ha a központi hatalmak egyenrangú feleknek és nem győzteseknek tekintik magukat.

A Daily Telegraph ezt írja: Örülhetnénk a béke gondolatának, ha a központi hatalmak nem legyőzött félnek tekintenének bennünket. Ebben az esetben mi sem tekintjük legyőzöttnek őket.

Használjuk fel az üres telkeket.

A nehéz élelmezési viszonyok kötelességvé teszik mindenkinek, s kinek arra alkalma van, hogy tehetségéhez képest előmozdítsa az élelmiszerek termelését. Nagyon sokan vannak, akik esékély fáradtsággal a saját háztartásukban szűkrétegű zöldség- és főzeléktermékeket maguk és családtagjaik előállíthatják.

Ez nemcsak azért fontos, mert pénzbeli megtakarítással jár, hanem főleg a közérdek szempontjából, mert növeli a készletet. Ha csak száraz család veszi kezébe ezt a kérdést s a rendelkezésre álló területet felhasználja zöldségtermelésre, száraz családdal kevesebb veszi igénybe a piac zöldségterméte készletét s hozzájárul a zöldségtermékek horribilis árának lenyomásához.

E tekintetben a közönségre nagy feladatok hárulnak.

Ezt erőszakkal, hatósági kényszerrel nem lehet keresztülvinni, de támogatni kötelessége a hatóságnak, hogy esetleg bevethető terület nyújtása által előmozdítsa a közönség törekvését.

A város polgármesterhelyettese most a következő felhívással fordul a közönséghez

Felhívás Nagyvárad város közönségéhez!

Polgártársak!!

A közel 3 éve dúló reánk kényszerített rettenetes világháború nemcsak a fronton, hanem a front mögött is gazdasági szempontból meg kell vívjunk és győzelmet arassunk. Ellenségeink gyalázatos kihecselési politikája arra kényszeríti a társadalmat, hogy gazdasági téren, főleg pedig a közlelmezés terén a legteljesebb mértékben összeműködjenek és minden tényezőt, mely a siker előmozdítója lehet — sorozatpóba állítsanak. Az 1917 ik év tavaszán újabb rendkívüli feladatok elé állítja az egész társadalmat. Az egymás után bekövetkezett gyenge gazdasági évek termés készleteit, melynek nagy részét természetesen a hadvezetőség rendelkezésére kellett bocsátani, a fogyasztás annyira igénybe vette, hogy annak pótlásáról minden erre hivatott tényezőnek gondoskodni — hazafias kötelességet kell képeznie.

A közfogyasztásra szolgáló táplálékoknak csökkentése folytán ezeknek pótlására alkalmasnak mutatkoztak már eddig is a kertivetemények és zöldség neműek, úgy hogy ezeknek tömeges és minél korábbi előállítása egyik legelső érdeklünk.

Főleg a városi lakosságra nézve fontos ezen akció sikere, ahol a gabonafélék szűkebb mértékben állanak rendelkezésre, továbbá mert a városi lakosság a kerti veteményeket és zöldségtermékeket felhasználásához, jobban ért, mint a falu népe.

Mint hogy ily körülmények indokolták teszik, hogy a kerti vetemények és zöldségfélék termelését a városi lakosság már most vegye tervébe, felhívom a város minden polgárát, hogy a nagyfontosságú cél érdekében a maga részéről minden lehető tgyen meg annak kivételére, nevezetesen amint az időjárás engedi, minden talpalatnyi föld felhasználásával üres háztelkek, kertek közelé és eddig parlagon hagyott területek műveléssenek meg, hogy ez által a termés fokozásával és a gabonatermék pótlása folytán a gazdasági tekintetben és a siker jegyében vehessük fel a küzdelmet.

Nagyvárad, 1916. évi dec. hó 31.

Lukács Ödön s. k.,
polgármesterhelyettes.

A 21—25 évesek orvosi megvizsgálása.

Bemutató szemlék a megyében.

Az 1892—1898. évben született és népfelkelésre kötelezettek orvosi megvizsgálásának és bemutató szemléjének napját tegnap végleg megállapították. E szerint a bemutató szemlebizottság tagjai lesznek:

A derecskei járásban: Rohoska Mihály, dr. Deutsch Manó és Balázsházy Iván.

Az érmihályfalvai járásban: Kröss Zoltán, dr. Fráter Gaspár és Dobozy Kálmán.

A székelyhidi járásban: Magyar Miklós, dr. Szabó György és Kovásznay Marcel.

A margittai járásban: Szathmáry Király Andor, dr. Sugár Bertalan és dr. Hálasz Elemér.

A hadsereget mindegyik bizottságban Hajnal Tibor es. és kir. őrnagy képviseli.

A bemutató szemlék határnapjai:

Derecskén január 8.

Érmihályfalván január 11—12.

Székelyhiden január 13—14. és végül

Margittán január 15—17-én.

A megyei rekvirálások eddigi eredményei.

304 mázsa buza eddig, a tengeri: 1903 métermáza.

Biharvármegyében körülbelül egy hete, hogy megkezdtek az újlag elrendelt rekquirálást. A rekquirálás befejezését január elsőjére tervezték, azonban a koronázási ünnepnap és az újév miatt néhány napi késés támadt, úgy, hogy eddig csak négy járásban ismeretes a rekquirálás eredménye. Ez az eredmény pedig eléggé örvendetes, amennyiben nagymennyiségű és sok elrejtett készleteket tár fel.

A főszelegabirói jelentések a tegnapi napig a derecskei, székelyhidi, biharkeresztesi és a béli járásból érkeztek be. Ezek szerint rekquiráltak a derecskei járásban:

85 mm.	96 kg.	buzát,
150 "	33 "	rozst,
32 "	81 "	kétszerest,
11 "	58 "	babot,
254 "	72 "	tengerit,
4 "	07 "	árpát,
2 "	31 "	kölest és
— "	5 "	zabot.

Feltűnő különösen a rekquirált tengeri nagy mennyisége, mert hisz a tengeri ára ép azért emelkedett oly hihetetlen magasra (1 kg. 1 K 20 fillérért is alig lehetett a környéken kapni) mert az a hit volt elterjedve, hogy tengeri egyáltalán nincs.

A rekquirálás eredménye a székelyhidi járásban a következő:

buza	531 mm.	62 kg.
rozsa	189 "	87 "
árpa	2 "	— "
tengeri	1529 "	81 "
zab	3 "	— "
köles	— "	37 "
bab	13 "	88 "
rozsliszt	6 "	95 "

A biharkeresztesi járásban ez az eredmény:

buza	164 mm	68 kg.
liszt	— "	184 "
rozsa	6 "	68 "
kétszeres	1 "	21 "
tengeri	18 "	86 "
zab	— "	18 "

Ebben a járásban teljesen még nincs befejezve a rekquirálás, néhány község még hátra van.

Végül a béli járásból így szól a jelentés:

buza	22 mm.	15 kg.
zab	58 "	20 "
tengeri	100 "	82 "
zsb	5 "	— "

A rekquirálás még itt sem teljesen kész. Van itt tehát még telekamara, csak meg kellett keresni.

A rongyhulladék forgalombahozatala.

A magyar kir. miniszteriumnak 3603—916. M. E. számú rendelete a textilhulladék forgalombahozatalának korlátozása tárgyában a rendőrkapitányi hivatal a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

A jelen rendelet életbeléptetéséről kezdve textilhulladékot feldolgozó üzemeknek a 2 §-ban említett „Textilhulladékbizottság” (Budapest, IV. Váci utca 34.) külön engedélye nélkül textilhulladékot kizárólag csak a „Textilhulladékbizottság” útján szabad beszerezniök és a rendelet életbeléptetésének napján meglévő textilhulladékkészletüket, valamint az előbb beszerezett vagy üzemükben előálló ily hulladékot csak az említett bizottság engedélyével szabad eladniök vagy egyébként elidegeníteniök.

Textilhulladék a jelen rendelet értelmében mindenemü rongy, ócska textilruházati cikk, ócska zsinag kötél és alattság.

Mindezek (egyének, jogi személyek és cégek) akik textilhulladékot feldolgoznak, vagy ily hulladékkal kereskednek, az utóbbiak csak akkor, ha egész készletük 10.000 kg. vagy ennél nagyobb, kötelesek egész készletüket első ízben az 1916. évi december hó 31. napján volt állapot szerint legkésőbb az 1917. január hó 10. napjáig, azontal pedig a kereskedelmiügyi miniszter újabb intézkedéséig minden másnap honapban, vagyis 1917. évi március, május, július hónapban és így tovább legkésőbb az illető hónap 10. napjáig készletüket a közvetlenül megelőző hónap utolsó napjáig volt állapot szerint a textilhulladékbizottságnál díjtalanul kapható hivatalos úrlapokon a bizottságnál bejelenteni.

Aki a jelen rendelet ellenére raktárkönyvet nem vezet, vagy azt nem a meg szabott módon vezeti, kihágást követ el s hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A rendelet többi részére felvilágosítások rendőrség I. számú 18. számú szobájában Darsbanth Ferenc rendőrségi irodavezetőnél adhatók.

Nagyvárad, 1917. január hó 2.

Rendőrkapitányság.

Őszi és téli ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függöny, kézimunka, ke-lengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógárában
Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14—69.

A Növendő Egyesület a Katholikus Népszövetséghez.

Ujév napján a Kath. Növendő Egyesület a következő meleg hangú átiratot intézte a Kath. Népszövetséghez:

Az anya és csecsemővédelemre a Kath. Népszövetség karácsonyi bájos, szép ünnepélyének jövedelméből ismételt nagy összeget, 250 koronát juttatott. Nagy célt mozdít elő a Népszövetség, de hogy ilyen páratlan áldozatkészséggel, kitartással áll mellénk hathatós anyagi támogatásával, azt nem tudjuk elégsé méltányolni és eléggé nagyrabecsülni. Csakis keresztény szellem értheti meg, miről van szó. Leiki nagyság szükséges a cél nagy fontosságának meglátásához, megértéséhez. Vezérelje a krisztusi uton a Népszövetséget Isten kegyelme továbbra is és legyenek erős támataink leg-sürgősebb, legnehezebb munkáinkban: az anya és csecsemővédelemben. A mélyen tisztelt és fenkölt szellemű Vezetőknek s a Népszövetség minden egyes tagjának hálás köszönetét fejezi ki a hathatós támogatásért a Kath. Növendő egyesület vezetősége.

A Kath. Népszövetséget ezek a kitüntetésen elismerő sorok is buzdítják, hogy a megkezdett munkát tovább is kitartással folytassák egységes célt tűzve ki ünnepélyei jövedelmének hovatfordítása, számottevő eredményt érjen el olyan téren, a hol a keresztény felebaráti szeretet munkájára legnagyobb szükség van.

A Kossuth-utcából.

A Boros—Rákos bűnügy.

Nemrég Boros Jenő nyomdatulajdonos átmant Rákos Vilmos papirkereskedőhöz s ólomtűket vásárolt tőle. Az árát kifizette, a batűket elvitette.

Miscap a Boros-üzletbe berohant Rákos Vilmos, s a következőket kiabálta a személyzet előtt:

— A maguk gazdája engem rászodott, megcsalt, olcsón megvette a batűket a maga számára s másnak eladta s mikor Boros ez ellen tiltakozott, sértésekkel illetve: „szemtelen, gazember.”

Boros Jenő erre feljelentette Rákost s a büntető járásbíró: Boglutz László több sikertelen kísérlet utáa megtartotta a tárgyalást.

Rákos Vilmos 61 éves, izraelita, kereskedő, vagyona 20.000 korona, büntetve volt két ízben becsületsértésért, tagadja, hogy Borost megcsalt volna. Ellenkezőleg, Boros sértette őt meg, meg is akarta ütni, amiért viszonydat amel. Védője kéri a valódiság bizonyítását, de ezt nem rendel-ték el.

Gránát Ilona, Sugár Vera, Leitner Ferencc igazolják a sértéseket s kifejezéseket.

Boros Jenő eladta, hogy Rákost váltójótállást vállalt s lakbírót is kifizette két ízben.

Boglutz László dr. bíró Rákos Vilmost két rendbéli rágalalmazásért s egy becsületsértésért 2 heti fogházra mint fő, 30—30 horona mellék és ismét 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Boros Jenőt a bíró felmentette.

A vádlott fellebbezett.

HIREK

*** Balás Elemér 25 éves jubileuma.** A háború utolsó nagy fellángolása között érte el Balás Elemér dr. a nagyváradai törvényszék elnöke szolgálati idejének huszonötödik évét. Ezt a fordulót a nagyváradai jogászvilág ünnepélyesen akarja megülni. Az ünnep előkészítését Ember Géza tanácselnök vezetésével egy bizottság intézi. Ez az ünnepelés méltó elégtételt lesz azért a kvalifikálatlan támadásért, melyben az elnököt nemrég a Népszava részesítette s a melyre, mi a bírói állást is érintő inzultusra a Tiszántúli hivta fel a figyelmet. Megelégedéssel látjuk, hogy a bírói talár méltósága ellen irányult durva sértés visszautasításában velük együtt érez az egész nagyváradai jogászvilág.

*** Az Urileányok Mária kongregációja** ma délután 5 órakor a Szent László menedékházban ülést tart.

*** Dr. Mihelffy Lajos az ügyvédi tanács tagja:** Dr. Mihelffy Lajos nagyváradai előkelő ügyvédet az igazságügyminiszter kinevezte három évi tartamra az ügyvédi tanács tagjává. E tanácsot az 1907. évi XXIV. t.-c. létesítette s a Curia ügyvédi foglalkozásában itél a kir. Curia bírójával együtt ítélkező tanácsban.

*** A katonai felmentések további beszüntetése.** A sarsajevói katonai parancsnokság közlést tett, hogy 1917 február 28. től további felmentést nem fognak adni, vagyis ezentúl magánérdekekre nem lesz tekintettel a katonai hatóság. Figyelmeztetik tehát a gyárakat, intézeteket, hogy sorozandó s behívandó alkalmazottaik helyettesítéséről időszerűen gondoskodjanak, akár idősebb korosztály, akár rokkantak vagy nők igénybevételeivel.

*** 75,000 korona államszegély.** A kormány tudvalevőleg a korábbi években évenként 90.000 korona államszegélyt folyósított Nagyvárad városának a közigazgatási tisztviselők fizetésének pótlásul. Később az állam rendezte a városok segélyezését s ekkor törvényes intézkedéssel Nagyvárad város államszegélyét 75.000 koronában állapították meg. Tegnap érkezett meg Nagyvárad városához a belügyminiszter leirata, amely szerint értesíti a várost, hogy az 1917. évre járó 75.000 korona államszegélyt kiutálta.

*** A Kath. Kőr ujévi háborús délutánja.** Tegnap számunk csak kis terjedelemben jelent meg és a gyors munka havében tévedésből az ünnepély egyik legszébb számáról nem számoltunk be az ünnepély isfolyásáról szóló referációjában. A gyönyörűen sikerült ünnepély ötödik pontja Vajnovszky Vilma a bájos és népszerű művésznő gyönyörű éneke volt. Első számának Chopin a halhatatlan langyel komponista litvániai dalát énekelte zajos sikerrel. Utána Kurucz János két szép műdalát adta elő, melyek közül különösen az utolsóval aratóit frenetikus tapsot. A befejező szám szintén fényesen sikerült. Kőszegi, a szenális komponista és kiváló hegedűművész Nocturnója az újabb komponisták egyik gyöngye. A csipkefinom zenemű, melynek

édes melódiái minden szívhez megtalálták az utat, Beleznay Boróka művészi előadásában nagyszerűen érvényesült. Ugy őt, mint kitűnő kísérőjét Beleznay Annuskát különösen a jelenlevő zeneértők melegen ünnepelték.

*** Kinevezés az élelmezési ügyosztályhoz.** Mint értesülünk, Antal Sándor, a Nagyvárad Napló volt helyettes szerkesztője, hírlap újévkor kilépett a Nagyvárad Napló sajtóosztályából s egyidejűleg Nagyvárad város élelmezési ügyosztályának könyvtársági osztályához neveztetett ki. A kinevezés sok helyen feltűnést keltett.

*** Ismét hólyagos himlő.** Tenkeszéplak községben még a múlt hónap végén hólyagos himlőben megbetegedett Morse János és a felesége. Most a tenkesi főszolgabíró igazi háborús kultúrkapot fest, ami ma jelenti az aliepánnak, hogy a megbetegedés dacára a védőhimlőt még nincs végrehatjva azért, mert a községben orvos nincs. Tenkéről a Körörszén át a falu csak életveszélyek között csolnokon közelíthető meg. A gyantai orvos betegsége folytán viszont szabadságon van, ezért arra kéri az alispánt, hogy a védőtöltések megejtésére a belényesi körörszén rendelje ki.

*** A fényezés elleni liga** mégis csak kieszközölt egy rendeletet a luxusáruk forgalmának korlátozásáról. A pénzügyminiszter ugyanis most kibocsátott rendeletével január 1. től megtiltja és teljesen megszünteti az illatszerek és kozmetikus szerek, a nők pazar öltözködéséhez szükséges selymek, bársony, batist, kelmek és szövetek, szalagok, esipkék, női kalapok, keztyűk, legyezők, díszvirágok, dísztollak és drágakövek külföldről való behozatalát. Ez a tilalom azonban csak kevés fogyasztót érdekel, inkább az érdekelte kereskedőket nyugtalanítja, akik a nagyközönséget ezen luxusáruk könnyelmű fogyasztására csalogatták. Ez az érdekelte is, mert a nagyközönség tájékozatlan az ilyen áruk felől, nem ismeri az árakat, ezért a kereskedőknek módjában állt a rendszer polgári háznót jóval meghaladó — mondjuk ki — uszoraáron tulajdoni e luxusportékán. Ha még azt is meggondoljuk, hogy ezekért a cifraszámokért buzánkat és a mi jól kibizott okrainkat kellett cserébe adnunk a külföldnek, akkor a kormány ezen rendelkezést — mint a könnyelmű költségek korlátozó és a józan gazdasági berendezkedést előző rendelkezést — megnyugvással vehetjük tudomásul.

*** A Kath. Kőr vetítőestélye.** Mellau István tanítóképzői tanár tartott nagyon érdekes előadást a Katholikus Kőr tegnapi vetítő estélyén a török háborús szerepéről a világháborúban. Az előadás valódi etnográfiai tanulmány volt s ennek keretében kapcsolta bele az előadó a török háborúkat ismeretességét. Gyönyörű képek illusztrálták az előadást. Legmegképebbak voltak a felvételek Konstantinápolyról és a világ egyik legérdekesebb pontjáról: az arany szarv-kikötőről. Nagy közönség hallgatta végig az előadást s tapsokkal ünnepelte az előadót.

*** A muzeum tatarozása.** A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége nevében Mihalik József felügyelő kérvényt intézett a megyéhez, amelyben közli, hogy javaslatára az országos főfelügyelőség a biharmegyei és nagyváradai régészeti egyesület tulajdonát képező Muzeum tatarozására 15.000 koronát engedélyezett. Mivel azonban ez az összeg a mai viszonyok mellett kevés, a tatarozási munkálatok pedig sürgősek: kéri a megyét, hogy a költségekhez járuljon hozzá. Biharvármegye

közgyűlése bizonyára teljesíteni fogja a kulturális célt szolgáló kérelmet.

*** Kőrjegyző választások a megyében.** Az utóbbi időben lemondás folytán megüresedett a belényesi és vaskői kőrjegyzőség, a rézbányai kőrjegyző Mayr Gyula pedig a harcúterén hősi halált halt. E három kőrjegyzői állást választás útján most töltötték be. Belényes-irtáson kőrjegyző lett Moga János rézbányai jegyző, Vaskohn Gyenge Károly drágosékei jegyzőt választották meg. Rézbányán Mayr Gyula örökét Mornye János segédjegyző foglalta el.

*** Toldi Miklós fegyverei.** A bécsi kapu egykori híres emlékeiről, Toldi Miklós állítólagos fegyvereiről ír a P. H. ban egy kutató. Két új adatot hoz fel, közte Ilosvai Selymes Péter verseit, s a bécsi kapu függő óriás esontozatok mibenlétét igyekszik megfejtani. „Lehet, mondja a cikkíró, hogy Ilosvai Selymes Péter Biharországban, szűkebb pátriájában, a Toldi Miklós szülőházában a diluviális leletek gazdag termőföldje, valamelyik templom kapuja felől látott akasztva ilyen óriás esontokat.” A cikkíró jól tapogatózik, ezek a esontok valószínűleg mamuth esontok voltak, valamelyik bihari barlangból, talán az oncsászaiból, ahonnan ma is szerteszét cipelik az ósállatok esontjait, a vízözön előtti óriás állatok maradványait. Aligha álmodta jó Toldi Miklós, hogy évszázadok múlva egy mamuth esontvázat fogják neki vindikálni.

*** Az álkulcsos lakásfosztogató** A városban több helyen előfordulnak lopások, melyeket a nyitott, de többnyire zárt előszobákban követnek el. A rendőrségen több ilyenféle panaszt tettek. Vasárnap este Mayer Ölszék vezette Nyárta-utca 6. szám alatti zárt előszobáját nyitotta fel az álkulcsos betörő, s a szobában levő nyitott szekrényt fosztotta ki ékszertartalmától, briliáns gyűrűket, arany láncot, ezüst kávézó gombot stb. egy pár szász korona értékben. Ugyanígy álkulcsos segítségével hatolt be Weiszberger Lajos Pável u. 12. szám alatti lakásába, ahol szintén sikerült összeszedni néhány értéktárgyat. Lakatos-utca Földi Jenő megyei tisztviselő nyitott előszobáját fosztották ki, 3 téli kabátot emelt el a láthatatlan vandég, mintegy 500 korona kárt okozva.

*** Elfogott kirakat tolvaj.** A cipőüzlet tulajdonosok közül többen panaszkodtak, hogy a kirakatokból hiányzik hol egy, hol több pár cipő. Tegnap este végre sikerült elfogni a tolvajt. Szabó Lajos rendőr tegnap este 5 óra után észrevette, hogy egy fiatalember a Hungária r. t. Rikósi uti üzletének kirakatából egy pár fekete férfi cipőt emel ki, aztán a Bizár épület sötét kapuja alatt eltűnik. Utána vetette magát s hosszas hajszá után sikerült az ipsiszt elcsípnie. Előállította a rendőrségre, Ehrlieh fogalmazó elő, ahol megállapították, hogy a fiatal csirkefogót már több felől kóroszik, s már a nagyváradai rendőrség is ismeri „jó oldaláról.”

*** Poloskairtó MOXIE biztos szer** Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Hátköszy-ut 7/B.

*** A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egyesületének** 112. sz. nagyváradai fiókjá övagyek és árvák alapjára alakoznak az újév alkalmával: Grócz Béla 50, Spatt Gyula 20, dr. Vuoskies Gyula 20, Baadala Mihály 20, Szirmay Árpád 20, Lupusny Gyula 20, dr. Lányi József 10, dr. Karácsonyi János 80, Gresinszky Antal 20 koronát. A kegyes adományokért eztona hálás köszönetet mond a fiók vezetősége.

* **Nincs kormányválság.** Budapestről jelentik: A munkapárti körben este nagy számmal voltak jelen képviselők, főrendek és miniszterek. A hangulat a pártban általában bizakodó, az a hit, hogy kormányválságról szó sincs.

* **A Kath. Növendők Egyesület házi cipőkészítési tanfolyama megkezdődik.** Két kurzus fog megnyitni és pedig az I. tanfolyam ma, a II. holnap. Mindkettő d. u. 5 órákor kezdődik a Növendelmi Hivatal helyiségében.

* **A Vörös-Kereszt köszönete.** A lezajlott Szilveszteri ünnepség sikeréért hálás köszönetét fejezi ki a Vörös Kereszt egyesület a lat. szert. Püspökségnek az adományozott nyulakért és facánokért, Tóth Mihály urnak Szalárd 100 koronás adományáért. A Szilveszter est sikeréért hálás köszönet illeti meg Mándoky Gizi, Szabony Margit és Kasics Eszter művésznőket, Vemácska József tanár urat, Antalfy Margit kisasszonyt, Kenéz Sándorné urasszonyt, Nadányi Zoltán és Losonczy Gábor urakat, ugyazintén a háziasszonyokul felkért urhölgyeket, akik szivesek voltak süteményt is küldeni ezen estére. Hálásan köszöni a Vörös-Kereszt egyesület a saját derék munkáját, melyet az ügy érdekében kifejtési szives volt és végül, akit elsősorban kellett volna említenünk városunk lelkes közönségét, mely az egyesületet vállalkozását is szives volt pártfogásába venni. A Szilveszter estén felülfizettek: Reidner Sándor, öz. Márkus Lászlóné 20-20, Lovag Sperker Ferenc, Gallinazky Károlyné 10-10, dr. Fráter Imre 8, Kőszeghy József 7, Hőnig Albert 6, Erdélyi Bernáthné, Pálly Lajosné 5-5, Komzsek Alajos, Pásztor Ferenc 4-4, Schönberger Arminné 3, Székely Károlyné, dr. Popper Ákosné, N. N., N. N. 2-2, N. N., N. N., N. N. 1-1 koronás. Összesen 118 korona.

* **Halálozások** Elidesz Gyula városi fogyasztási hivatali tisztviselő tegnap délelőtt a Szent László téren hirtelen rosszul lett s néhány perc alatt meghalt, szívszélhűdés ölte meg. A mentők szállították el. Temetése ma délután fél kettőkor lesz a Szacsvai utca 37. sz. gyászszobából.

Öz. Bochkor Adámné szül. Adorján Erzsébet január 1 én rövid szenvedés után életének 49 ik évében meghalt. Az elhunytat gyermekei dr. Bochkor Ádám és Bochkor Erzsébet és előkelő rokonság gyászolja. Temetése ma d. u. fél 4 órákor lesz a Bihar megyei kórház halottszobájából.

Somlai Edéné szül. Kelemen Mária 6 hó 1 én meghalt hosszas szenvedés után életének 56 ik, házassága 37-ik évében. Temetése ma d. e. 10 órákor lesz a Halásztalca 40. sz. gyászszobából.

* **A királyi koronázás a Vigadó mozgóban** Megérkezett és minden előadásokon látható ma, szerdán a Vigadó mozgószínházban IV. Károly és Zita királyné megkoronázásának világraszóló ünnepélye. A magyar filmgyártásnak valóságos csodaműve ez a felvétel, amely azonban forgalomba jött és nagy áldozatok árán a Vigadó mozgószínházba is elkerült. A műsor másik slágere, a gyönyörű Curvic-film: A titok szintén magyar alkotás, melyben Barky Lili és Janovics Jenő játssza a főszerepet.

Két 4 polgárit végzett leány kezdő irodai vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóban.

Értékesítő eladón 500.000 darab téglát. Értékesítheti a Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmibank részvény társaságnál Rimanóczy-utca 6.

Kiadó legelő. Dusafalva határában 300 tiszold területű legelő 1917 január 1 től berbeadó. Értékesítheti a Polgári takarékpénztárnál Kos-utca utca.

* **Házikosztot adek,** ebéd 4 korona, Tóthné, Pál utca 32.

Tanítónő elemi és polgárista növendékek oktatására ajánlkozik. Cim a kiadóban.

Szent László-tér 10 sz. alatt levő házukban udvari kávéház helyiségét 1917 május 1 jére kiadó. Azonnal lehet értekezni Moskovits r. t. irodájában.

* **Gyönyörű pézses arc** a nő leg szebb dísz. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltüntetési ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7/B Rimanóczy-palota.

* **Köhögés,** hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szelét. Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

* **Megfagyott széltől** kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatású a Harmattej-crème és hozzávaló szappan. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13-02.

Egy űr, ki házi dolgokban is járjas, a „Fekete Sas” patolyában felvétetik. Jelentkezhetni ugyanott a 24 számú irodában.

* **Megbízható ügyes asszonyok** lapkihordóknak felvétetnek. Jelentkezni kell a kiadóhivatalban.

IRODALOM

Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) december 31. i számra követhető tartalommal jelent meg: Hajrá! (Költmény.) Hersányi Kálmár. — Az esernyő. (Elbeszélés.) Pásztor József. — Az ügyellen. (Regény.) Pásztor József. — Az életem. (Költmény.) Nil. — Három szoba. Margitsy Ernő. — Bedri eszavargó lesz. (Elbeszélés.) Finta Sándor. — Kultúra. — Hétről-hétre. — Glosszák. — Szerkesztői üzenetek. A kitűnő lapot meglegyen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15. szám. Előfizetési ára félévre 10 korona. Mutatványsságot készítséggel küld a kiadóhivatal.

Igazságszolgáltatás.

Esküdtek januárban.

Tegnap sorolta ki a januári esküdteket a törvényszék Ember Géza elnöklésével működő tanácsa (Szöllösi Gyula, Szross Barna bírák), ügyész: Myskovszky Jenő, jegyző: Allquander Jdön.

Esküdtek lettek: Bundik Sándor földműves (Biharkeresztés), Csipkés Sándor pü. titkár, Csizsár Sándor iskolaigazgató, Ertesey Géza tanító, Hajdu István ács, Halasz István kádár, Henger László közgám (Belényes), Herceg Lajos kerékgyártó, Hodossy Géza asztalos, Janó Sándor földműves (Kismarja), Katona Bálint vizsábályozási hivatalnok, Kun Nándor Arthur állami vérre hajtó, Madarassy Gyula dr. ügyvéd (Komádi), K. Nagy Sándor földműves (Bihardiószeg), Nosz Gusztáv tanár, Oó Dező tanító, Oppenheimer Mór szőlős, Pogány Mányhért új bíró, Pontelli Emil postamester és kereskedő (Biharpüspöki), Popovics Elek

vendéglős (Nagyszalonta), Széles Sándor asztalos, Saepesy Sándor birtokos (Ménfőtelepd), Szatvánzky Mihály szatós (Székelyhid), Szigeti Elek ref. lakész (Biharkeresztés), Tivadar József asztalos, Triznai Antal asztalos (Nagyszalonta), Ujlaki István cipész, Vajnovszky Ferenc cipész, Varga Zoltán tp. igazgató (Nagyszalonta), Videvich Béla tanár.

Pótesküdték lettek: Dameter István szőlős, Dornyai Imre tanító, Iványi István hentes, Kenyeres Pál garádkodó, Kovács László p. i. tacító, Köblös Ferenc téglagyáros, Simon János hangszerkereskedő, Szőke József p. ellenőr, Szunyogh László mérnök, Tokai Mihály földműves.

SZÍNHÁZ.

Heti műsori
Szerda: Mánás Miska.
Csütörtök: Csokoládé katona.
Pénteken: Kün a bárány, benn a farkas.
Szombati délután: Névtelen asszony.
Szombat este: Három a kislány.
Vasárnap délután: Doktor ur.
Vasárnap este: Négy a kislány. (Bemutató előadás)

Kezdeté délután három és este egynegyed nyolc órakor. Az új záróra rendelet folytán, a színházi előadások kezdetének ideje is megváltozott. **A délutáni előadások három, az esti előadások pedig egynegyed nyolc órakor kezdődnek.**

Mánás Miska. A mindenkorai bemutatott házak biztosítéka, a közkedvelt Mánás Miska, szerdán este tölti be a műsört.

A csokoládékatona. Sz. Zsigmondy Anna, Vigh Manci és Tompa Béla nevéhez fűződik az a forró siker, amelyet nálunk csak a legközelebbi muliban a Csokoládé katona humorral teli szövegkönyve és vídiám pejján zenéje és táncai arattak. A csokoládé katona e hét csütörtökön tölti be a műsört.

Zauzei. A Szigeti színház legközelebbi újdonsága, a Budapesten jelentékeny sikerrel bemutatott Zauzei, amelynek népszerű szerzője Barta Lajos, a kiváló fiatal író.

A bérletek figyelmébe. A színházi bérlet első ciklusa: január hó 3, 4 és 6 án lejár és ezzel a színház a második ciklusra bérletet hirdet, amely a jövő hó 6 ikáig fizetendő be a színházi titkári hivatalánál.

Mezőgazdáknak saját gazdasági szükségletükre szolgáló köles hántolását a Hadi Termény-Részvénytársaság feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai
„Adria” R. T. Nagyváradon.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR**
Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY**

VIGADÓ mozgó-színház	Szerdán A titok dráma 4 felv. Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.
URANIA mozgó-színház	Szerdán Megpróbáltatás dráma 3 felv. Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 3 órakor és hétköznapokon 5-kor.
APOLLÓ mozgó-színház	Szerdán Méltóságos kalandornő dráma 3 fel. Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

NYILTTÉR.

Heti árjegyzék:

- China ezüst kenyér kosár . . . 4 K
- China ezüst cukor tartó . . . 4 K
- China ezüst vaj tartó . . . 4 K
- China ezüst cukor kosár . . . 4 K
- China ezüst dohányozó készlet . . . 4 K
- Vizes készlet 6 személyre . . . 4 K
- Boros készlet 6 személyre . . . 4 K
- Likőrös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Sörös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Tésztá készlet 6 személyre . . . 4 K
- Befőltés készlet 6 személyre . . . 4 K
- Teás készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Kávés készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Mocca készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Mosdó készlet fayence . . . 10 K
- Fűszer készlet állvánnyal . . . 10 K
- Cigaretta ezüst készlet . . . 10 K
- Ebédlő készlet aranyozással 6 személyre . . . 28 K
- Evőeszközök, kávéházi felszerelések, vendéglői felszerelések
- Répkerevezés, ablak üvegezés gyorsan, előnyös árban készül.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés
Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Hirdetmény.

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a m. kir. miniszterium 4470-1916. M. E. számú rendeletével 1917. évi január hó 2-ikától kezdődőleg a tűzoltóanyagokkal való takarékoságból kifolyólag a zárórát és a világitást illetőleg a következőket rendelte el.

1. Nyilvános étkező és szórakozó helyiségeket, (vendéglők, korosmák, italmérő vagy elárusító helyek, más hasonló üzletek, színházak, mulatóhelyek, kávéházak stb.) ha rájuk a hatályban álló jogszabályban még rövidebb záróra minosea megállapítva, Budapeston éjjeli 12 óránál, egyébütt éjjeli 11 óránál tovább nem szabad nyitva tartani és minisztereket a helyiségeket, ha a hatályban álló jogszabály későbbi időpontot nem állapít meg, reggel 5 óra előtt nem szabad kinyitni.

E rendelkezés nem vonatkozik a vasúti vendéglőkre, a nyitva tartásukat az utazó közönség érdekei kívánják.

2. Nyílt árusítási üzletek (boltok) és azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségeket együtt január és február hónapokban este 7 órától reggel fél 8 óráig március és április hónapokban esti 7 órától reggel fél 7 óráig, az olyan üzleteket pedig amelyekben tulajdonosan élelmi vagy egyszárusági cikkeket árusítanak, január és február hónapokban esti fél 8 órától reggel 7 óráig, márc. és április hónapokban pedig esti fél 8 órától reggel fél 6 óráig zárva kell tartani.

Ugyanezen rendelkezés áll az előbbiekből nem említtet nyílt üzletekre is kivéve azokat:

- a) amelyekben kizárólag anyag megmunkálás folyik,
- b) amelyekben a közönségnek kizárólag helyben való fogyasztásra szolgálnak ki élelmiszereket.

Ha az a) pont alá eső üzletek árusításra is be vannak rendezve, ott az árusítás, vagy ha a b) pont alá eső üzletekből a helyben való fogyasztáson kívül az utcán árusításnak élelmiszereket, az utcán át való árusítás csak olyan időkben történhetik, amikor a nyílt árusítási üzletek is nyitva tartandók.

3. Az étkező és szórakozó, továbbá az üzleti helyiségek belső világitását, valamint az üzleti kirakatok világitását az elkerülhetetlen szükség mértékére kell korlátozni.

Amely kirakatot eddig két láng világitott meg, ott ezentúl csak egy lángot, amelyet pedig két lángnál több világitott meg, ott az eddig alkalmazott lángoknak legfeljebb csak egyharmad részét szabad alkalmazni a kirakat megvilágitására.

4. Az étkező és szórakozó valamint az üzleti helyiségek külső megvilágitása, továbbá név és cégjelzők kivilágitása és általában a reklám célokat szolgáló világitás tilos.

A magán helyiségek világitása körül a legmennyiségű takarékoságra kell törekedni. Szükség esetén a magán helyiségek világitása körül az elsőfokú rendőrhatalóság a törvényhatóság első tisztviselőjének hozzájárulásával korlátozó rendelkezéseket tehet.

5. Aki a jelen rendelkezéseket és intézkedéseket megsérti, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Nagyvárad, 1916. évi december 29. ó.

Lukács Ödön,
polgármester helyettes.

Kiadó. Arany János-utca 7. sz. házban egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdőszoba s egyéb mellékhelyiségekkel 1917 május 1-re átvehető a Polgári Takarékpénztárnál. Kosuth-utca.

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijazat, kocsizó és igás szerszámok, kocsifűlés, lábvédők és szerszámlakok raktára.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad, Park-szálloda
Nagy Sándor-u. 1. díletében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és haskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgigetési színház művésznőinek egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Vas és rézágyak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodronyágybetétek: összehajtott ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r-t-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Az Erzsébetligeten lévő 4 ujj földszintes házban két és három szobás lakások kiadóak. (Püspöki residenciamellett)

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bémer-tér 3.

MOSKOVITS ADOLF és FIAI
„Adria“ ipari és mezőgazdasági részvénytársaság
Nagyvárad.